Region Halland

HALLANDS KULTURSTRATEGI 2025 – 2032

FÖRORD

Efter nästan två års arbete är nu Hallands kulturstrategi klar. Den 23 oktober 2024 sa regionfullmäktige ja till en strategi med en tydligt formulerad färdriktning för konstens och kulturens fortsatta utveckling i Halland.

Kulturstrategin fyller flera viktiga funktioner: den är styrande för planer och viktiga beslut i Region Halland och stödjande och inspirerande för alla som vill delta i arbetet för att skapa ett levande och dynamiskt kulturliv för alla invånare i Halland. Den beskriver både framgångsrika områden som vi vill stärka och andra som behöver utvecklas. I den fyraåriga kulturplanen bryter vi ner de övergripande målen till konkret handling.

När regionens förra kulturstrategi togs fram pågick pandemin, en situation ingen hade upplevt tidigare. Under arbetet med den nya kulturstrategin har andra hot skakat om vårt samhälle.

Vi lever i en tid av ökande polarisering och ifrågasättande av demokratiska värden. Krig och kriser i omvärlden visar på nödvändigheten av att värna det vi tidigare har tagit för givet. Att stärka det öppna demokratiska samtalet, säkerställa konstnärlig frihet och uppmuntra kreativitet, har kanske aldrig varit viktigare.

I Sverige är alla människors rätt till kultur grundlagsskyddad. I Barnkonventionen, lag i Sverige sedan 2020, lyfts barnets rätt till kulturella upplevelser och eget skapande. Genom yttrandefrihetsgrundlagen säkerställs alla människors rätt att göra sin röst hörd och att skapa fritt. Kulturen har en viktig roll i att främja fri åsiktsbildning, vara reflekterande och bära samhällskritik.

I en osäker tid är det viktigt att ha gemensamma och väl förankrade mål att styra mot. Mer än någonsin ser vi behovet och nödvändigheten av samverkan och nya arbetssätt.

Det har varit en gemensam resa som vi gjort, Region Halland, våra sex kommuner, fristående kulturskapare, konstnärer och ideella aktörer. Tillsammans har vi lyssnat, analyserat och värderat synpunkter och goda idéer. Jag är stolt över att vi nu har en kulturstrategi som tydligt lyfter fram vikten av konstnärlig frihet, allas rätt till kulturella upplevelser och eget skapande och kulturens viktiga roll för tillväxt och samhällsutveckling.

Jag är tacksam och glad över det stora engagemang som visats. Vi kommer att göra allt vad vi kan för att förverkliga de mål vi satt upp tillsammans.

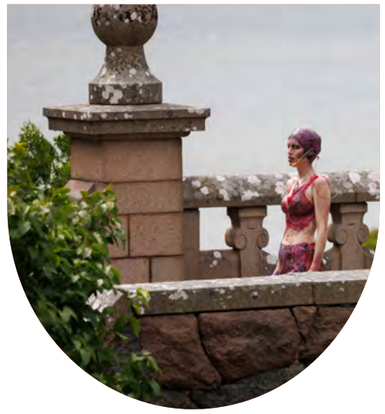
Nu börjar det viktiga arbetet med genomförandet och jag hoppas att du vill vara med!

Hanna Schölander

Hanna Schölander
Ordförande driftnämnden kultur och skola, Region Halland

INNEHÅLL

Inledning: Strategi för ett dynamiskt och tillgängligt kulturliv 8

Grundläggande principer för kulturpolitiken 13
Kulturpolitiska mål visar vägen 13
Kultursamverkansmodellen 14
Så här arbetar Region Halland med kultur 14

Strategiska utvecklingsområden 16
Ett fritt konst- och kulturliv 18
Prioritering: Konstnärligt skapande med yttrandefriheten som grund 21
Prioritering: Halland i världen och världen i Halland 21
Engagerande kulturliv för alla 22
Prioritering: Kultur av, med och för barn och unga 25
Prioritering: Breddat och inkluderande deltagande 25
Kultur som samhällskraft 26
Prioritering: Kulturdriven samhällsutveckling 29
Prioritering: Hallands händelserika historia 29
Hur kulturstrategin tagits fram och hur den följs upp 32

Strategi för ett dynamiskt och tillgängligt kulturliv

Inledning: Strategi för ett dynamiskt och tillgängligt kulturliv

Kulturen formar det samhälle vi lever i. Att få ta del av kulturella upplevelser, skapa och uttrycka sig fritt, är djupt mänskliga behov. Konst och kultur är avgörande för ett öppet, nytänkande och demokratiskt samhälle. Därför finns denna kulturstrategi. Den pekar ut tre övergripande mål med tillhörande strategiska utvecklingsområden som tillsammans ska göra Halland till en dynamisk, modig och levande plats att bo, besöka och verka på.

I detta inledande kapitel beskrivs varför kulturstrategin tagits fram och hur den förverkligas genom att många aktörer arbetar tillsammans mot samma mål.

På väg mot visionen Halland – Bästa livsplatsen

Halland är en bra plats att leva på. Här finns det möjligheter för människor att skapa sina liv och för kulturlivet att utvecklas. Att många väljer att besöka Halland, flytta hit eller bo kvar och leva sina liv här, är tydliga tecken på att Halland är en attraktiv livsplats. Halland har enligt den regionala utvecklingsstrategin siktet inställt på Halland – Bästa livsplatsen! För att nå dit har tre övergripande strategier tagits fram; *Hallands strategi för hållbar tillväxt*, *Hallands hälso- och sjukvårdsstrategi* samt *Hallands kulturstrategi*. Tillsammans ska strategierna vägleda arbetet för att möta samhällsutmaningarna, värna demokratin och utveckla samhället.

Kulturstrategin styr, vägleder och inspirerar

Hallands kulturstrategi beskriver hur Halland ska utveckla möjligheterna för invånare och besökare att uppleva och skapa kultur. Strategin gäller till och med 2032 och ska stödja, fördjupa och komplettera den regionala utvecklingsstrategin.

Kulturstrategin har många olika målgrupper. Den är styrande för verksamheter med regional finansiering och ligger till grund för regionala politiska beslut. Kulturstrategin är inspirerande och stödjande för kommunerna i länet, det civila samhället och yrkesverksamma kulturskapare.

Gemensamma mål formar ett nytt arbetssätt i Halland

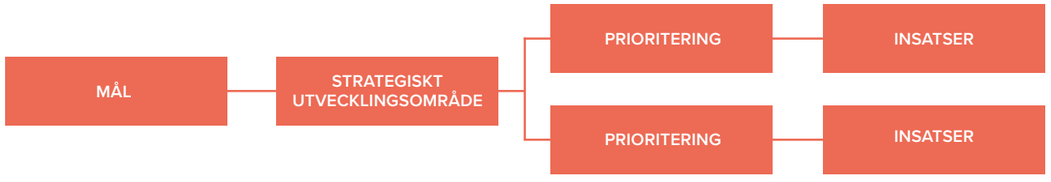
Hallands kulturstrategi ska vara enkel att förstå. Den innehåller tre övergripande mål med ett strategiskt utvecklingsområde och två prioriteringar vardera. Det är här vi ska kraftsamla. I den fyraåriga kulturplanen kompletteras mål och prioriteringar med ett antal mer konkreta insatser.

De tre målen gäller oavsett konstområde eller kulturaktör. Alla kan och behöver bidra för att vi ska kunna uppnå målen. Det innebär att det inte finns specifika mål för enskilda verksamheter eller kulturområden. Det är tillsammans, med gemensamma krafter, resurser och kompetenser vi når framgång.

Att vägledas och styras av gemensamma mål innebär att vi behöver forma nya arbetssätt och förhållningssätt. Genom nya idéer och samarbeten över konstområden, mellan institutioner, kommuner, föreningslivet och regionen skapas nya möjligheter. Steg för steg kan vi tillsammans nå målen om ett dynamiskt och tillgängligt kulturliv för alla, invånare, besökare, barn, unga och äldre.

För att åstadkomma ett offensivt och framgångsrikt arbete utgår vi från tre grundläggande principer:

- Konstnärlig frihet och armlängds avstånd
- Hållbar kulturutveckling
- Samverkan

Att få ta del av kulturella upplevelser, skapa och uttrycka sig fritt, är djupt mänskliga behov.

Kulturskapares konstnärliga frihet ska skyddas även när den utmanar och provocerar.

GRUNDLÄGGANDE PRINCIPER FÖR KULTURPOLITIKEN

Konstnärlig frihet och armlängds avstånd – en grundbult

En av kulturpolitikens viktigaste uppgifter är att värna den konstnärliga friheten och kulturens egenvärde. Det har sin grund i yttrandefriheten som är grundlagsskyddad i Sverige. Yttrandefriheten medför en långtgående rätt för varje människa att uttrycka tankar, åsikter och idéer. Kulturskapares konstnärliga frihet ska skyddas även när den utmanar och provocerar. Konstens frihet och den professionella integriteten hos kulturens institutioner upprätthålls genom principen om armlängds avstånd. Det innebär att förtroendevalda utifrån sitt demokratiska uppdrag beslutar om ramar och offentliga resurser till kultur men avhåller sig från styrning som riskerar att påverka konstnärligt innehåll och kulturskapares yttrandefrihet.

Hållbar kulturutveckling – Agenda 2030

Region Halland har i uppdrag att främja en hållbar utveckling i länet. Allt regionalt utvecklingsarbete ska förhålla sig till de globala målen i Agenda 2030.[1] Kulturstrategin ska främja både social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet. Konst och kultur bidrar till inkludering, social tillit och sammanhållning, stärkt bildning och folkhälsa. Kultur och kulturarv bidrar även till ekonomisk hållbarhet genom kulturella och kreativa branscher och besöksnäring.

Region Halland har en handlingsplan och organisation för det interna klimat- och miljöarbetet. Handlingsplanen ger förutsättningar för ett gemensamt utvecklingsarbete. Verksamheter som finansieras av Region Halland ska vid planering och genomförande av sin verksamhet ta ansvar för de hållbarhetsmål som beskrivs i Agenda 2030.

Samverkan – tillsammans skapar vi kultur

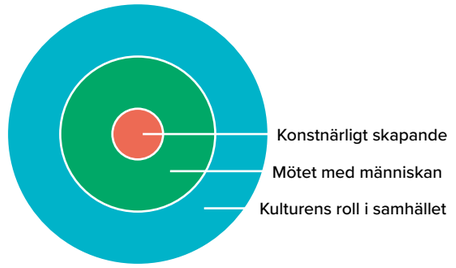
Hallands kulturstrategi förverkligas genom engagemang från många. Genom att samverka med andra som stödjer kulturstrategins mål kan olika aktörers idéer och initiativ tas tillvara och göra Halland till en starkare kulturregion. I samtal och samarbete med varandra kan nya idéer blomstra. Tillsammans är ledordet i arbetet med kultur i Halland!

KULTURPOLITISKA MÅL VISAR VÄGEN

Kulturpolitiska mål finns på flera nivåer. De regionala och kommunala kulturpolitiska målen bidrar till de nationella målen. Kulturpolitiken är komplex och spänner över olika områden och perspektiv:

- *Konsten* – genom att möjliggöra konstnärligt skapande – att yrkesverksamma kulturskapare, inom eller utanför kulturinstitutioner, har förutsättningar att skapa verk.
- *Människan* – genom varje enskild individs rätt att både ta del av och skapa kultur.
- *Samhället* – där kulturpolitiken självständigt eller i samverkan med andra politikområden bidrar till positiv samhällsutveckling. Här ingår även bevarande och tillgängliggörande av kulturarvet.

Konsten, människan och samhället är beroende av varandra och påverkar varandra i olika utsträckning.

[1] Den 25 september 2015 antog FN:s medlemsländer Agenda 2030, en universell agenda för hållbar utveckling som innehåller 17 globala mål som ska uppnås till år 2030. Läs mer på www.globalamalen.se

Regionala kulturpolitiska mål

Hallands regionala mål handlar om konsten, människan och samhället:

- Halland – en dynamisk och modig plats för kultur
- Halland – en plats där alla kan delta i kulturlivet
- Halland – en plats där kultur präglar samhället

De kulturpolitiska målen är kopplade till varsitt strategiskt utvecklingsområde:

- Ett fritt konst- och kulturliv
- Engagerande kulturliv för alla
- Kultur som samhällskraft

Nationella kulturpolitiska mål

Hallands regionala kulturpolitiska mål bidrar till samtliga nationella kulturpolitiska mål. På nationell nivå har riksdagen enats om att:

- Kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund.
- Alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet.
- Kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska prägla samhällets utveckling.

För att uppnå målen ska kulturpolitiken:

- främja allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning och till att utveckla sina skapande förmågor,
- främja kvalitet och konstnärlig förnyelse,
- främja ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas,
- främja internationellt och interkulturellt utbyte och samverkan,
- särskilt uppmärksamma barns och ungas rätt till kultur.

Det finns även kulturområdesspecifika målsättningar och lagstiftning på nationell nivå.

KULTURSAMVERKANSMODELLEN

Region Halland ingår sedan 2011 i kultursamverkansmodellen. Det innebär att staten lämnar över ansvaret att fördela vissa statsbidrag till regionala kulturverksamheter till regionen. En förutsättning är att en regional kulturplan tas fram som visar hur Region Halland ska bidra till att de nationella kulturpolitiska målen uppnås. Kulturplanen är fyraårig och utgår från Hallands kulturstrategi.

SÅ HÄR ARBETAR REGION HALLAND MED KULTUR

Alla invånare och besökare ska kunna uppleva kultur och skapa själva, oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Idag finns det skillnader mellan hur olika grupper tar del av eller utövar kultur. Region Halland arbetar för att minska dessa skillnader och förverkliga de regionala och nationella kulturpolitiska målen.

Uppleva kultur

Region Halland ger stöd till professionella produktioner av konst- och kulturupplevelser och till bevarande och tillgängliggörande av kulturarvet genom kulturinstitutioner och organisationer. Därutöver erbjuds medfinansiering för att arrangera kultur. För att nå de som har svårt att ta sig till kultur erbjuder Region Halland ett subventionerat utbud riktat till barn och unga samt till äldre. Region Hallands konstsamling ger invånarna möjlighet att möta en rik variation av konstnärliga uttryck i regionens lokaler.

Skapa själv

Region Halland ger stöd till det civila samhällets distriktsorganisationer för studieförbund, barn- och ungdomsorganisationer, pensionärsorganisationer, funktionshinderorganisationer med flera samt till pedagogisk verksamhet kopplad till skolan och fritiden. En stor del av det regionalt subventionerade utbudet för barn och unga innehåller möjlighet till delaktighet och eget skapande.

Fördjupning och talangutveckling

Region Halland ger stöd till olika former av fördjupande insatser och talangutveckling. På Region Hallands folkhögskolor erbjuds ett brett utbud av kulturella och konstnärliga utbildningar och kurser. Arbetet främjar återväxten av framtidens yrkesverksamma kulturskapare.

Yrkesverksamma kulturskapare

Region Halland ger yrkesverksamma kulturskapare möjlighet att söka stöd för professionella produktioner och utvecklingsprojekt. Därutöver erbjuds olika former av residensverksamhet för konstnärligt arbete, sökbara arbetsstipendium, rådgivning och utbyten samt nätverk för yrkesverksamma kulturskapare. För de kulturella och kreativa branscherna finns rådgivning, näringslivsstöd och kompetensutveckling.

STRATEGISKA UTVECKLINGSOMRÅDEN 2025 – 2032

I detta kapitel beskrivs övergripande strategiska utvecklingsområden och hur de kopplar till regionala och nationella målsättningar. Här beskrivs också prioriteringar för att nå målen samt nuläge och utmaningar.

17

Ett fritt konst- och kulturliv

Strategiskt utvecklingsområde: Ett fritt konst- och kulturliv

Mål: Halland – en dynamisk och modig plats för kultur

Halland ska vara en dynamisk och utmanande plats där kulturen blomstrar. Ett fritt konst- och kulturliv är otänkbart utan de människor som skapar kultur i alla dess former. Kultur öppnar för mänskliga möten och vågar utmana rådande samhällsvärderingar och normer. Kultur är inte bara en reflektion av samhället utan en aktiv, innovativ aktör i dess utveckling.

Därför är området strategiskt viktigt

Ett fritt obundet kulturliv är en nödvändig beståndsdel i ett demokratiskt samhälle. Kultur kan bära samhällskritik, provocera och utmana. Den kan belysa aktuella frågor och visa alternativ till nuläget. Det öppna, kritiska och offentliga samtalet om kultur är fundamentalt. Hallands kulturliv ska präglas av modet att våga det oprövade och viljan att låta idéer och åsikter brytas mot varandra. Det ska finnas skäliga villkor för konstnärligt arbete. Detta skapar ett levande kulturliv.

Det här strategiska utvecklingsområdet bidrar till förverkligandet av de nationella målen ”Kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund”, ”främja kvalitet och konstnärlig förnyelse” samt ”främja internationellt och interkulturellt utbyte och samverkan”.

PRIORITERING: KONSTNÄRLIGT SKAPANDE MED YTTRANDEFRIHETEN SOM GRUND

Nuläge och utmaningar för prioriteringen:

- Yrkesverksamma kulturskapare har påtagligt lägre inkomster än andra med motsvarande utbildningsnivå,
- yrkesverksamma kulturskapare, men även andra i kultursektorn som exempelvis bibliotekarier, utsätts för hat, hot och trakasserier,
- utvecklingen av artificiell intelligens utmanar yrkesverksamma kulturskapares upphovsrätt,
- demokratin är på tillbakagång globalt och yttrandefriheten är under debatt.[2]

Halland ska arbeta för goda villkor för yrkesverksamma kulturskapare. Kulturpolitiken ska verka mot alla former av hot och trakasserier mot kulturarrangörer och kulturskapare och arbeta för ett öppet demokratiskt samhälle där yttrandefriheten värnas. För att skapa goda villkor för konstnärligt skapande krävs även skäliga produktionsvillkor och en trygg arbetsmiljö.

Det offentliga samtalet har en viktig funktion i demokratin. Att värdera, tolka och diskutera konst och kultur i offentligheten innebär att konsten blir föremål för samhällelig diskussion, reflektion och idéutveckling. Kulturinstitutionerna är viktiga demokratiska arenor. Studieförbund och folkhögskolor skapar också rum för demokratiska och bildande samtal. Det behövs dock fler former för kritiska och öppna samtal, där exempelvis utställningar och scenkonstarrangemang får fördjupad uppmärksamhet genom analys och dialog.

Digitaliseringen förändrar samhället kontinuerligt. För kultursektorn ger detta nya möjligheter till konstnärlig förnyelse, effektivisering och bättre tillgänglighet för invånare och besökare. Medie- och informationskunnighet (MIK) är nödvändigt för att kunna värdera och ta till sig information, bilda åsikter och göra sin röst hörd.

PRIORITERING: HALLAND I VÄRLDEN OCH VÄRLDEN I HALLAND

Nuläge och utmaningar för prioriteringen:

- Internationellt samarbete och utbyte stärker den konstnärliga utvecklingen och bidrar till mångfald och kvalitet i kulturutbudet,
- Halland behöver ta större plats på den internationella kulturarenan,
- mångfald bland kulturskaparna innebär att fler röster får höras i det offentliga samtalet vilket är positivt för såväl kulturen som demokratin.

Det internationella arbetet ska stärkas. I en alltmer sammanflätad värld sker ett ständigt utbyte mellan lokala kulturella uttryck och världsomspännande kulturella strömningar. I Halland skapas kultur som har betydelse både nationellt och internationellt. Växelverkan mellan det lokala och internationella berikar den kulturella mångfalden, både i Halland och i världen.

Halland har länge varit en öppen region med många internationella kontakter. Internationellt samarbete bidrar till att stärka den konstnärliga kvaliteten i regionen. Det breddar och synliggör mångfalden i det halländska kulturlivet, skapar samarbeten, relationer och utbyten mellan Halland och världen och gör Halland till en aktiv deltagare i det globala kulturella samtalet.

Det dynamiska in- och utflödet av kreativitet skapar attraktionskraft och bidrar till att etablera Halland som en viktig plats för kulturskapare både nationellt och internationellt. På samma gång stimuleras kulturinstitutioner, halländska produktionsmiljöer och det lokala kulturlivet. Halland arbetar aktivt med residensverksamhet som möjliggör nationell och internationellt utbyte och stärkt kulturproduktion i länet.

[2] Göteborgs universitet, Defiance in the Face of Autocratization, 2023

Engagerande kulturliv för alla

Strategiskt utvecklingsområde: Engagerande kulturliv för alla

Mål: Halland – en plats där alla kan delta i kulturlivet

Halland ska vara en plats där kultur är tillgänglig för alla. Varje människa ska, oavsett sina förutsättningar, ha möjlighet att ta del av, skapa och påverka kulturlivet. Kultur ska finnas nära invånarna. Ett aktivt föreningsliv fångar upp engagemang, skapar sammanhållning, tillit och ett attraktivt lokalt kulturliv.

Därför är området strategiskt viktigt

Kultur svarar mot grundläggande behov hos människor att förstå sig själva, varandra, samhället och världen. Kultur tillför viktiga dimensioner för människors möjligheter till utveckling, meningsfullhet, inflytande, samhörighet och delaktighet. I Sverige är alla människors rätt till kultur grundlagsskyddad. Barns rätt att få ta del av ett kulturellt utbud utformat speciellt för barn och att själva skapa kultur är lagstadgat i barnkonventionen.

Att delta i kulturlivet innebär att både kunna ta del av, skapa och utöva kultur. Tillgänglighet till kultur och ett mångfaldigt, brett och varierat utbud är grundläggande för att alla ska kunna delta i kulturlivet.

Det här strategiska utvecklingsområdet bidrar till förverkligandet av de nationella målen ”Alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet”, ”främja allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning och till att utveckla sina skapande förmågor” samt ”särskilt uppmärksamma barns och ungas rätt till kultur”.

PRIORITERING: KULTUR AV, MED OCH FÖR BARN OCH UNGA

Nuläge och utmaningar för prioriteringen:

- Barn och unga tar inte del av och utövar kultur på ett likvärdigt sätt i Halland,
- barn och unga har olika intressen och livsvillkor beroende på exempelvis socioekonomiska faktorer och geografisk hemvist,
- den psykiska ohälsan ökar bland barn och unga.[3]

Alla barn och unga i Halland har rätt till ett rikt kulturliv med möjlighet till upplevelser och eget skapande. Kultur ska vara en självklar del av barns och ungas vardag, såväl i skolan som på fritiden, oavsett var de bor eller vilka de är. För att säkerställa detta behöver kulturpolitiken ansvara för att tillhandahålla ett väl utvecklat utbud för kultur i skolan. Utbildningspolitiken, å sin sida, behöver ta ansvar för att kultur ska nå barnen i skolan. Tillsammans behöver politikområdena kultur och utbildning utveckla strukturer som säkerställer att alla barn och unga får ta del av kultur och får förutsättningar att skapa själva.

Kultur ska finnas där barn och unga lever och rör sig. De ska få möta verk av yrkesverksamma kulturskapare och kunna utöva kultur utan prestationskrav. Arbetet ska möta de utmaningar som barn och unga står inför, som socioekonomiska skillnader och psykisk ohälsa. Förutsättningarna för unga som vill engagera sig eller fördjupa sig inom kulturområdet ska också förbättras. Här har både det offentliga och det civila samhället viktiga roller.

PRIORITERING: BREDDAT OCH INKLUDERANDE DELTAGANDE

Nuläge och utmaningar för prioriteringen:

- Människor tar del av och utövar kultur i olika utsträckning beroende på olika faktorer och förutsättningar,[4]
- det finns en ökad ojämlikhet i samhället och skillnader i tillit,
- demografiska förändringar i samhället gör att Halland får fler äldre invånare.

Kultur ska finnas nära människors vardag. Det behöver finnas större variation på kulturupplevelser som är lockande utifrån olika målgruppers erfarenheter och bakgrund. Region Halland ska bidra till att det skapas och erbjuds ett varierat kulturutbud med både bredd och spets, som engagerar, berör och inspirerar både invånare och besökare. Det ska vara enkelt för alla att delta i kulturlivet. Tillgång till kollektivtrafik och en ökad digitalisering har stor betydelse för att nå målen. Samverkan mellan olika aktörer är avgörande för att kunna erbjuda tillgång till ett engagerande kulturutbud i hela Halland.

Fler behöver engagera sig i kulturlivet i Halland. Det civila samhället har en fundamental roll i människors engagemang, i bevarandet och utvecklingen av demokratin samt för invånares inkludering i samhället. Det civila samhället är viktigt som skapare av ett brett och varierat kulturutbud och för eget skapande. Det civila samhället ska stödjas i sitt arbete med att fånga upp och tillvarata människors idéer och engagemang.

[3] Folkhälsomyndigheten, Skolbarns hälsovanor i Sverige 2021/2022, 2023 Skolbarns hälsovanor i Sverige 2021-22 Nationella resultat (folkhalsomyndigheten.se) och Region Halland, Så mår vi i Halland, 2023

[4] Göteborgs universitets SOM-undersökning, Kulturvanor i Sverige 1987–2020, 2021

Kultur som samhällskraft

Strategiskt utvecklingsområde: Kultur som samhällskraft

Mål: Halland – en plats där kultur präglar samhället

Halland ska vara en attraktiv och innovativ plats där konst och kultur formar och berikar samhället. Dynamiska platser präglas av mod att pröva nya idéer och samarbeten mellan kultur, teknik, forskning och näringsliv. Kulturens betydelse för folkhälsa och hållbara livsmiljöer ska tillvaratas. Historien är viktig för att förstå de sammanhang och människor som skapat dagens Halland. I tider av oro är det nödvändigt med beredskap för att säkerställa att Hallands kulturliv kan upprätthållas under kris och krig.

Därför är området strategiskt viktigt

Kultur behövs för att ge Halland förutsättningar att vara den bästa livsplatsen. Kulturens potential behöver tas tillvara inom alla samhällssektorer och ges en central position i livsmiljön. När kulturens kraft i Halland förstärks ökar också attraktionskraften för invånare och besökare. Människors kreativitet fungerar som drivkraft för nya idéer och handlingar. Ett rikt kulturliv stärker dessutom gemenskapen, vitaliserar demokratin, gynnar folkhälsan och medverkar till en god livsmiljö för invånarna oavsett var i Halland de bor eller vilka de är.

Det här strategiska utvecklingsområdet bidrar till förverkligandet av de nationella målen ”Kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska prägla samhällets utveckling” samt ”främja ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas”.

PRIORITERING: KULTURDRIVEN SAMHÄLLSUTVECKLING

Nuläge och utmaningar för prioriteringen:

- Halland växer och nya områden exploateras för bostads- och samhällsbyggnation,
- den psykiska ohälsan ökar,[5]
- personer med sämre hälsa tar del av och utövar konst och kultur i lägre utsträckning än personer med bättre hälsa,[6]
- näringslivets företagsfrämjande system är inte anpassade efter de kulturella och kreativa branschernas förutsättningar.[7]

Kulturområdet behöver utveckla fördjupad samverkan med andra politikområden för att förverkliga visionen Halland – Bästa livsplatsen.

Arkitektur, form, design, konst, kulturarv och kulturmiljö, som ryms inom begreppet gestaltad livsmiljö, har en avgörande betydelse i samhällsbygget. Region Halland arbetar sedan 2023 med regional fysisk planering.[8] Kulturområdet ska samverka med samhällsbyggnadsområdet för att skapa hållbara och inkluderande platser som erbjuder alla attraktiva livsmiljöer.

Kultur är centralt för livskvalitet och folkhälsa och kan bidra till välmående och välbefinnande samt motverka problem med psykisk ohälsa.[9] Kulturområdets potential inom hälsa och folkhälsa ska tillvaratas i högre utsträckning genom utvecklat samarbete mellan kultur och hälso- och sjukvård.

Utveckling av de kulturella och kreativa branscherna kräver tvärsektoriell samverkan mellan kulturpolitiska och näringspolitiska uppdrag och målsättningar. Genom att underlätta för företagens potential som drivkraft för hållbar utveckling skapas konstnärlig förnyelse, ekonomisk tillväxt, sysselsättning och stärkt konkurrenskraft.

PRIORITERING: HALLANDS HÄNDELSERIKA HISTORIA

Nuläge och utmaningar för prioriteringen:

- Halland har en rik och komplex historia,
- det finns stor efterfrågan av mer kunskap kring historien och historiska platser,
- forskningen om Hallands historia behöver samordnas och nå ut till invånarna,
- klimatet och det säkerhetspolitiska läget påverkar förutsättningarna för att skapa och utöva kultur likväl som att bevara och tillgängliggöra kulturarvet.

Hallands historia spänner från istid till samtid och vad som betraktas som kulturarv förändras över tid. Historien är viktig för att förstå de sammanhang och människor som skapat dagens Halland. Kunskaper om historien – en historiemedvetenhet – behövs för att kunna navigera i samtiden och forma beslut inför framtiden.

Kunskapen och insatserna kring historia inklusive konst- och kulturhistoria behöver utvecklas. I arbetet med att synliggöra Hallands händelserika historia spelar aktörer som museer, civilsamhället och besöksnäringen viktiga roller. Forskningen om länets kulturarv behöver öka och tillgängliggöras för invånare och besökare. Samarbete med yrkesverksamma kulturskapare kan bidra till att historiska platser och företeelser betraktas och undersöks från nya perspektiv. Det kan medverka till att levandegöra historien.

Det som sker idag blir Hallands framtida historia. Genom att inkludera kultursektorn i beredskapsarbetet stärker vi kulturlivets robusthet i kris och krig.

[5] Folkhälsomyndigheten, Nationella folkhälsoenkäten, Hälsa på lika villkor, 2023
[6] Göteborgs universitets SOM-undersökning, Kulturvanor i Sverige 1987–2020, 2021
[7] Skr 2023/24:111, Strategi för företag i kulturella och kreativa branscher, 2024
[8] Regional fysisk planering ska skapa goda förutsättningar för att hantera regiongemensamma utvecklingsfrågor. Genom regional fysisk planering tas ett samlat grepp kring frågor och utmaningar på en regional nivå som ska bidra till att fortsätta utveckla Hallands attraktivitet, hållbara utveckling och generera samhällsnytta.
[9] World Health Organization (WHO), What is the evidence on the role of the arts in improving health and wellbeing?, 2019

Hur kulturstrategin tagits fram och hur den följs upp

HUR HALLANDS KULTURSTRATEGI TAGITS FRAM

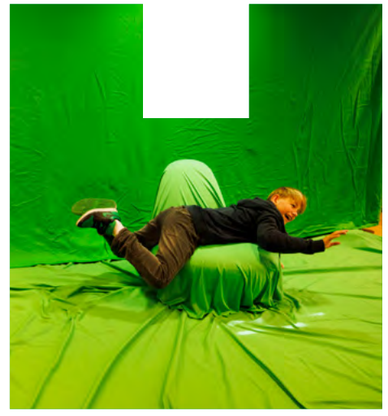
Hallands kulturstrategi 2025–2032 har tagits fram parallellt med Hallands kulturplan 2025–2028. Arbetet har varit en gemensam process där över 400 personer från kommuner, organisationer från det civila samhället, yrkesverksamma kulturskapare och ungdomar bidragit med värdefulla insikter och åsikter. Tack till var och en för era bidrag till skapandet av denna strategi!

UPPFÖLJNING

Region Halland genomför en årlig uppföljning av kulturstrategin. Syftet är att följa utvecklingen löpande, systematiskt och långsiktigt. Målet är att öka kunskapen om länets utveckling och Region Hallands bidrag till utvecklingen. Uppföljningen av kulturstrategin sker parallellt med uppföljningen av Hallands strategier för hållbar tillväxt och hälso- och sjukvård och är en del av underlaget för beslut om kommande budget.

Utöver Region Hallands uppföljning genomför Kulturrådet årliga uppföljningar inom ramen för kultursamverkansmodellen. Andra aktörer som exempelvis Myndigheten för kulturanalys, Kungliga biblioteket och Folkbildningsrådet genomför andra relevanta analyser och uppföljningar. Därutöver bidrar universitet och högskolor med fördjupad kunskap inom relaterade forskningsområden.

Resultaten från de olika uppföljningarna ger underlag för beslut om att anpassa och rikta insatser där de behövs mest och bäst bidrar till att målen i kulturstrategin förverkligas.

Region Hallands kulturstrategi 2025-32 är framtagen
under 2024 och beslutad av Regionfullmäktige
den 23 oktober 2024.

Text: Förvaltning Kultur och skola, Region Halland.
Foto: Anders Andersson.
Grafisk form: Guts & Glory.

Tryckt på Ljungbergs tryckeri AB, 2024 i 700 exemplar.
Papper: Inlaga Munken Polar Rough 150 g och
omslag Munken Polar Rough 300 g.
Pappret i denna trycksak produceras av Arctic Paper.
Råvaran kommer från hållbart certifierat skogsbruk.

Diarienummer DNKS240277
Region Halland
Box 517, 301 80 Halmstad
regionen@regionhalland.se
regionhalland.se

Digitala versioner av kulturstrategi
och kulturplan samt mer information
om bilderna, finner ni här:

www.regionhalland.se/kulturplan

SVANENMÄRKET
Trycksak
3041 0116

MIX
Papper | Bidrar till
ansvarsfullt skogsbruk
FSC® C092682
FSC
www.fsc.org

Region Halland